

UCHWAŁA

Dnia 16 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch (przewodniczący)

SSN Jacek Wygoda (sprawozdawca)

Ławnik Anna Lichy

Protokolant Justyna Kryńska - Szufnara

po rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika wnioskodawcy – oskarżyciela subsydiarnego R. M., na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 22 listopada 2018 r. sygn. akt PK I SD [...], w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. – J. K., na podstawie art. 437 k.p.k. oraz art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

uchwała:

1. Uzupełnić uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 22 listopada 2018, sygn. PK I SD [...] o zasądzenie na rzecz adwokata Ł. R., z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu wynagrodzenia w wysokości 900,00 zł, w pozostałej części zaskarżoną uchwałę utrzymać w mocy.
2. Zasądzić na rzecz adwokata Ł. R., z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w postępowaniu odwoławczym wynagrodzenie w wysokości 360,00 zł.
3. Kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt PK I SD [...] Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym (zwany dalej Sądem Dyscyplinarnym), po rozpoznaniu „wniosku R. M. z dnia 1 czerwca 2018 r., o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. – J. K. za przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przez pełnomocnika polegające na tym, że w dniu 5 sierpnia 2015 r. w K. przy ul. K. [...] nie dopełnił obowiązków w toku prowadzonego postępowania sprawdzającego o sygn. akt 1 Ds [...] poprzez zaniechanie odebrania danych, poświadczenie nieprawdy co do okoliczności mających znaczenie prawne w decyzji kończącej postępowanie i tym samym działania na szkodę interesu R. M. to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.”, odmówił zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. – J. K. za przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (k. 2-3).

Sąd Dyscyplinarny uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie stwierdził, iż „analiza wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora nie pozwala na stwierdzenie, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez J. K. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. przestępstwa opisanego w art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k”. (k. 96-98, t. I akt PK I SD [...])

Wymieniona powyżej uchwała Sądu Dyscyplinarnego z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt PK I SD [...] została zaskarżona przez pełnomocnika wnioskodawcy R. M. zażaleniem z dnia 30 grudnia 2018 r. W zażaleniu tym pełnomocnik R. M. zarzucił zaskarżonej uchwale „obrazę przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności:

1. Art. 7 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177 z późn. zm.) poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania i nie opartą na wiedzy oraz doświadczeniu życiowym ocenę

zebranego w sprawie materiału dowodowego z pominięciem materiału dowodowego w postaci dowodów z dokumentów wnioskowanych w sprawie w aktach Prokuratury Rejonowej w K. sygn. akt PR 1 Ds. [...] oraz w postaci subsydiarnego aktu oskarżenia wraz z dowodami tam wskazanymi i wnioskami dowodowymi, w szczególności na okoliczność potwierdzenia też wnioskodawcy w zakresie dotyczącym nie odebrania przez Prokuratora J. K. od wnioskodawcy danych w prowadzonym postępowaniu sprawdzającym, jak również z pominięciem wniosków wnioskodawcy, skutkujące wydaniem zaskarżonej uchwały.

2. Art 616 k.p.k. w zw. z art 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2018 r., poz. 1184 z późn. zm.) poprzez nierozpoznanie wniosku pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 26 czerwca 2018 roku o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego pełnomocnika z urzędu wnioskodawcy kosztów pomocy prawnej udzielnej z urzędu albowiem koszty te ani w całości ani w części nie zostały pokryte przez wnioskodawcę”.

Skarżący w wywiedzionym przez siebie środku odwoławczym wniósł o uchylenie uchwały sądu I instancji z dnia 22 listopada 2018 r. w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie w zakresie wniosku pełnomocnika wnioskodawcy w przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielnej z urzędu. Ponadto, skarżący wniósł „ewentualnie” o:

„1. zmianę uchwały Sądu I instancji z dnia 22 listopada 2018 r. w zaskarżonym zakresie poprzez wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. - J. K., któremu wnioskodawca zamierza przedstawić zarzut o to, że w dniu 5 sierpnia 2015 roku w K. przy ul. K. [...] nie dopełnił obowiązków w toku prowadzonego postępowania sprawdzającego o sygn. akt 1 Ds. [...] poprzez zaniechanie odebrania danych, poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mających znaczenie prawne w decyzji

kończącej postępowanie i tym samym działał na szkodę interesu R. M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego pełnomocnika z urzędu wnioskodawcy za obie instancje kosztów pomocy prawnej udzielnej z urzędu albowiem koszty te ani w całości ani w części nie zostały pokryte przez wnioskodawcę” (k. 4-8).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie w części, w której skarżący kwestionuje poprawność niewyrażenia zgody przez Sąd Dyscyplinarny na pociągnięcie prokuratora J. K. do odpowiedzialności karnej jest bezzasadne i to w stopniu oczywistym, i jako takie na uwzględnienie nie zasługuje.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że przepis art. 410 k.p.k., jest przepisem szczególnym w odniesieniu do art. 92 k.p.k., więc nie można, jak zrobił to skarżący zarzucić orzeczeniu naruszenia łącznie art. 92 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. W odniesieniu do zaskarżonej uchwały, wydanej po przeprowadzeniu przewodu sądowego **na posiedzeniu, a więc nie na rozprawie**, w oparciu jedynie o materiały przedłożone przez wnioskodawcę, można byłoby ewentualnie sformułować zarzut obrazy art. 92 k.p.k. (por. T. Grzegorzczuk, Kodeks Postępowania Karnego – komentarz, Warszawa 2008, str. 288-289 teza 1, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2017 r., V KK 256/16, LEX 2224616 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 8 kwietnia 2019 r., sygn. II AKa 131/18, LEX 2675303).

Formułując przywołany powyżej zarzut obrazy przez sąd pierwszej instancji art. 7 k.p.k., w zw. z art. 92 k.p.k., w zw. z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, skarżący powinien wskazać konkretnie w jaki sposób sąd oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, naruszył zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to nietrafnie nie dał wiary lub niesłusznie dał wiarę określonym dowodom, bądź pominął niektóre dowody, co mogło doprowadzić do odmiennego rozstrzygnięcia.

W przedmiotowej sprawie sąd I instancji wydając zaskarżoną uchwałę oparł się zgodnie z art. 135 § 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r., Prawo o prokuraturze na wniosku i załączonych doń dowodach. Dowodami tymi, jak wynika z treści wniosku, były niesprecyzowane zresztą bliżej przez pełnomocnika wnioskodawcy „dokumenty w aktach Prokuratury Rejonowej w K., sygn. PR 1 Ds [...]”.

Sąd Dyscyplinarny wydając zaskarżoną uchwałę zasadnie wskazał w jej uzasadnieniu, że: „we wniosku o uchylenie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej nie przedstawiono żadnych dowodów na stwierdzenie wskazanej tezy. Nie dołączono też do wniosku żadnych konkretnych dowodów” (t. I, k. 97), zatem „w omawianej sprawie nie została spełniona przesłanka dostatecznego uzasadnienia podejrzenia popełnienia przez prokuratora J. K. przestępstwa z art. 231 § 1 i § 2 k.k.” (t. I, k. 9). Zauważyć też należy, że w wywiedzionym przez siebie zażaleniu pełnomocnik wnioskodawcy nie wskazał na to jakie konkretnie dowody zostały przez sąd I instancji ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów oraz jakie konkretnie dowody świadczące o zaistnieniu uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez prokuratora J. K. przypisanych mu przez wnioskodawcę czynów zostały przez Sąd Dyscyplinarny pominięte. Skarżący w istocie w żaden sposób nie wykazał, aby sąd I instancji dopuścił się jakiegokolwiek uchybienia procesowego, które mogło mieć wpływ na tę część rozstrzygnięcia (uchwały), w której Sąd Dyscyplinarny nie zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora J. K.. Skuteczność zarzutu opartego na art. 7 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k., (podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do art. 410 k.p.k.), zależy od wykazania, czego skarżący nie uczynił, że Sąd orzekający nie oparł swojego postanowienia, w realiach niniejszej sprawy uchwały, na całokształcie ujawnionych okoliczności oraz na wykazaniu przez skarżącego, że oceniając materiał dowodowy sąd dopuścił się złamania zasady określonej w art. 7 k.p.k. Prezentowane, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, przez skarżącego własnej – polemicznej i niezwykle ogólnikowej oceny dowodów bez wykazania konkretnego naruszenia przez sąd pierwszej instancji zasady swobodnej oceny dowodów, określonej w art. 7 k.p.k., oraz nie wskazanie konkretnych pominiętych dowodów, nie może stanowić skutecznej podstawy odwoławczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia

20 kwietnia 2004 r., sygn. V KK 332/03, LEX nr: 109837; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2011 r., sygn. III KK 444/10, LEX nr: 955025, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2018 r., sygn. SNO 7/18, LEX nr: 2531297).

Odnosząc się do pkt 2 zażalenia, postawiony w nim przez pełnomocnika wnioskodawcy zarzut obrazy art. 616 k.p.k., w zw. z art. 626 § 1 k.p.k., uznać należy za zasadny. Adwokat Ł. R. zarządzeniem Prezesa Sądu Rejonowego w K., z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt VIII Kp [...] (t. I, k. 33), został wyznaczony na podstawie art. 88 § 1 k.p.k., art. 88 § 1 k.p.k., w zw. z art. 78 § 1a k.p.k., pełnomocnikiem z urzędu dla wnioskodawcy R. M.. Jako pełnomocnik z urzędu brał udział w postępowaniu przygotowawczym i związanym z nim postępowaniem w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora J. K. przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym w sprawie sygn. akt PK I SD [...], kierując w imieniu swojego mocodawcy wnioski do tegoż sądu o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora J. K. do odpowiedzialności karnej.

Zgodnie z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., do kosztów procesu należą m.in. wydatki stron z tytułu ustanowienia w sprawie jednego pełnomocnika, które to koszty stosownie do treści art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. ponosi Skarb Państwa. Sąd Dyscyplinarny wydając uchwałę w sprawie sygn. akt PK I SD [...] winien stosownie do treści art. 626 § 1 k.p.k., określić w jakiej wysokości Skarb Państwa poniósł koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Ł. R. wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 626 § 2 k.p.k., „jeżeli w orzeczeniu wymienionym w § 1 nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, jak również gdy zachodzi konieczność dodatkowego ustalenia ich wysokości lub rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy (...)”.

Z tych też powodów należało uchwalić jak powyżej. Mając na uwadze fakt, iż adwokat Ł. R. działając jako pełnomocnik z urzędu skierował do Sądu Najwyższego środek odwoławczy od uchwały Sądu Dyscyplinarnego przy prokuratorze Generalnym, należało przyznać mu wynagrodzenie z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu za tę czynność.

Wysokość kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu określono na podstawie §17 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 5 i 6 oraz ust. 4 pkt 3 w zw. z §17 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

O obciążeniu Skarbu Państwa kosztami postępowania orzeczono na podstawie art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

aw